

ΕΡΕΥΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

Δεκέμβριος 2023

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του Δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

Περίληψη

Τον Δεκέμβριο 2023, το οικονομικό κλίμα επιδεινώθηκε, με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 4,6 μονάδες σε σύγκριση με τον Νοέμβριο. Η μείωση του ΔΟΣ οφείλεται στην αποδυνάμωση του επιχειρηματικού κλίματος κυρίως στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, στις κατασκευές.

Η υποχώρηση του κλίματος στις υπηρεσίες προήλθε από σημαντική επιδείνωση των αξιολογήσεων για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και για τον κύκλο εργασιών. Οι επιχειρήσεις στον τομέα των κατασκευών αξιολόγησαν αρνητικότερα τα υπό εξέλιξη έργα τους και αναθεώρησαν προς τα κάτω τις εκτιμήσεις για τον αριθμό των εργαζομένων, με αποτέλεσμα την επιδείνωση του κλίματος στον τομέα. Τον Δεκέμβριο, το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση δεν κατέγραψε ουσιαστική μεταβολή σε σχέση με τον Νοέμβριο.

Το καταναλωτικό κλίμα ενδυναμώθηκε τον Δεκέμβριο, αφού οι καταναλωτές αξιολόγησαν λιγότερο αρνητικά την τρέχουσα και τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας.

Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας σημείωσε άνοδο τον Δεκέμβριο, κυρίως λόγω αυξημένης αβεβαιότητας ανάμεσα σε επιχειρήσεις στον τομέα των υπηρεσιών. Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας τον Δεκέμβριο 2023 επέστρεψε απότομα στο επίπεδο του Δεκεμβρίου 2022, αν και κυμάνθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα κατά τη διάρκεια του 2023. Τον Δεκέμβριο 2023, ο ΔΟΣ υποχώρησε ελαφρώς κάτω από το επίπεδο του Δεκεμβρίου 2022, όμως παραμένει πάνω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του (100 μονάδες), υποδηλώνοντας ότι οι οικονομικές συνθήκες στην Κύπρο είναι ακόμα ευνοϊκές, αλλά υπάρχουν προκλήσεις που αυξάνουν την αβεβαιότητα, ειδικότερα στον μεγαλύτερο τομέα της οικονομίας, τις υπηρεσίες. Ωστόσο, η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού συνεχίζεται, καθώς τον Δεκέμβριο 2023 οι προσδοκίες επιχειρήσεων και καταναλωτών για την πορεία των τιμών υποχώρησαν πολύ πιο κάτω από τα επίπεδα Δεκεμβρίου 2022.

Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

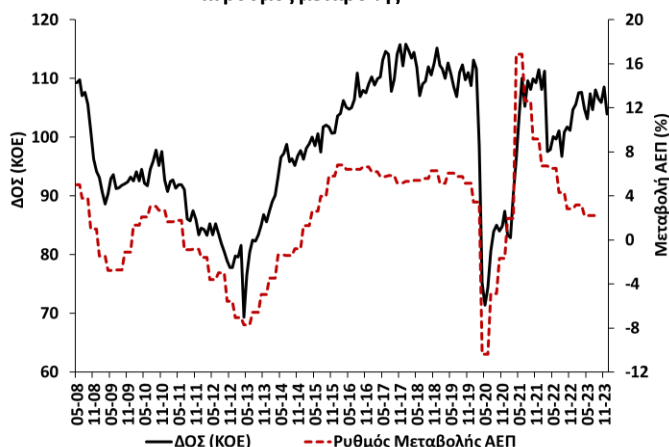
Co-funded by
the European Union

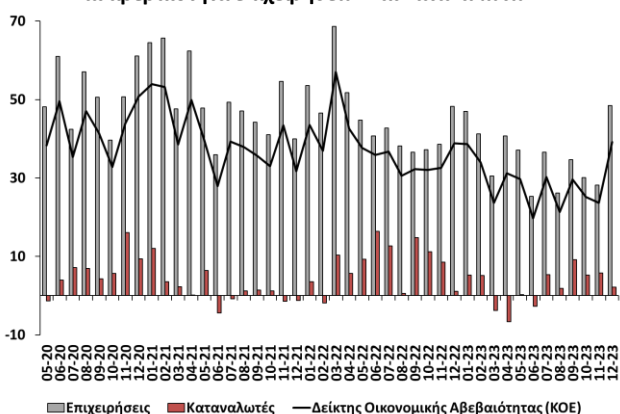
Τον Δεκέμβριο 2023, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 4,6 μονάδες σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2023 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1). Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από την αποδυνάμωση του επιχειρηματικού κλίματος κυρίως στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, στις κατασκευές. Ωστόσο, το καταναλωτικό κλίμα ενδυναμώθηκε σημαντικά. Τον Δεκέμβριο, το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση δεν κατέγραψε ουσιαστική μεταβολή σε σχέση με τον Νοέμβριο.

Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας (Διάγραμμα 2, Πίνακας 1) σημείωσε άνοδο τον Δεκέμβριο, κυρίως λόγω αύξησης της αβεβαιότητας ανάμεσα σε επιχειρήσεις στις υπηρεσίες. Η αβεβαιότητα ανάμεσα σε επιχειρήσεις στις κατασκευές, καθώς και μεταξύ των καταναλωτών υποχώρησε. Οι μεταβολές στην αβεβαιότητα στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση ήταν οριακές τον Δεκέμβριο.

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

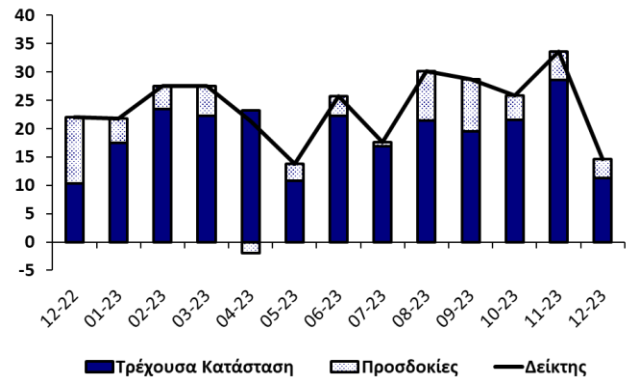
Διάγραμμα 2: Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας (ΚΟΕ) και αβεβαιότητα επιχειρήσεων και καταναλωτών²

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).
² Για τις επιχειρήσεις παρουσιάζεται ο σταθμισμένος μέσος όρος των απαντήσεων στους τέσσερις τομείς.

Στις **υπηρεσίες**, το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε, κυρίως λόγω της σημαντικής επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

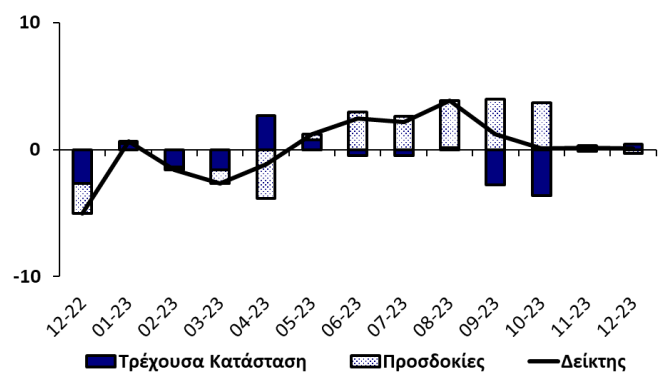

Τον Δεκέμβριο, οι αξιολογήσεις όλων των πτυχών που αφορούν την πρόσφατη πορεία των επιχειρήσεων, δηλαδή την οικονομική κατάσταση, τον κύκλο εργασιών και τον αριθμό εργαζομένων, σημείωσαν επιδείνωση συγκριτικά με τον Νοέμβριο. Επιπλέον, τον Δεκέμβριο, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο αναφορικά με τον κύκλο εργασιών και τον αριθμό των εργαζομένων αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης του επόμενου τριμήνου αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω.

Παρά την αποδυνάμωση του κλίματος στις υπηρεσίες που επηρεάζει τους περισσότερους κλάδους του τομέα, το κλίμα στον υποτομέα των δραστηριοτήτων παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, αλλά και στον κλάδο των επαγγελματικών και διοικητικών δραστηριοτήτων ενισχύθηκε τον Δεκέμβριο.

Στο **λιανικό εμπόριο**, το επιχειρηματικό κλίμα παρέμεινε σταθερό για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, αφού δεν καταγράφηκαν ουσιαστικές αλλαγές στην τρέχουσα κατάσταση ή στις προσδοκίες (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

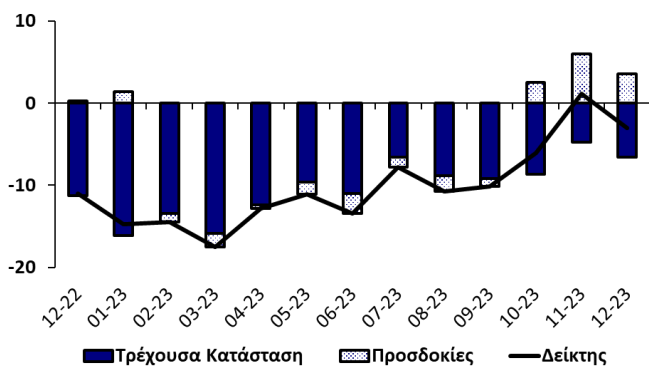

Τον Δεκέμβριο, οι απαντήσεις για τις πρόσφατες πωλήσεις, καθώς και οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων παρέμειναν γύρω στα επίπεδα Νοεμβρίου. Οι προσδοκίες για τις πωλήσεις του

επόμενου τριμήνου και οι εκτιμήσεις για τις παραγγελίες σε προμηθευτές κινήθηκαν καθοδικά για τρίτο συνεχόμενο μήνα. Οι εκτιμήσεις σχετικά με τον αριθμό των εργαζομένων παρέμειναν σταθερές στα επίπεδα Οκτωβρίου και Νοεμβρίου, χωρίς να αναμένονται ουσιαστικές αλλαγές στην απασχόληση του τομέα τους επόμενους μήνες. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης διαμορφώθηκαν κοντά στα επίπεδα Νοεμβρίου.

Στις **κατασκευές**, το επιχειρηματικό κλίμα αποδυναμώθηκε εξαιτίας της χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1).

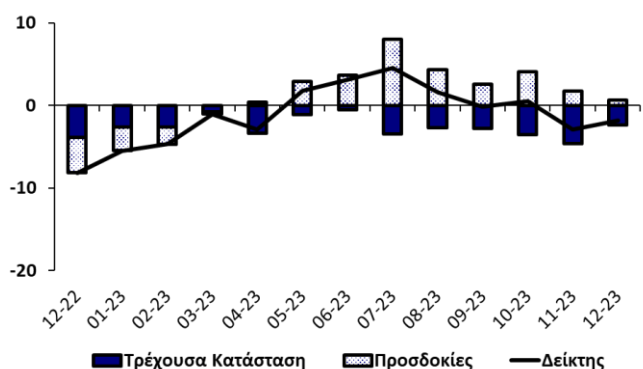
Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Τον Δεκέμβριο, οι αξιολογήσεις για τα υπό εξέλιξη έργα των επιχειρήσεων ήταν αρνητικότερες συγκριτικά με τον Νοέμβριο, αλλά οι απαντήσεις για τη δραστηριότητά τους κατά το τελευταίο τρίμηνο κατέγραψαν βελτίωση σε σχέση με προηγούμενους μήνες. Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων τους κατά το επόμενο τρίμηνο ήταν πιο απαισιόδοξες, αν και παραμένουν θετικές. Οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης συνέχισαν την καθοδική τους πορεία, υποχωρώντας στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων δύο ετών.

Στη **μεταποίηση**, το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε οριακά λόγω καλύτερευσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1).

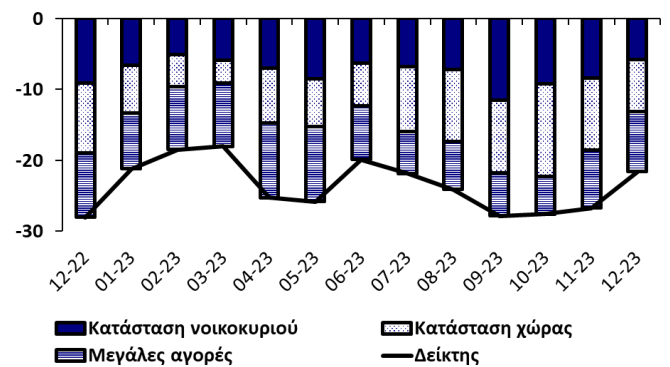
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Σε σύγκριση με τον Νοέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με τις τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ήταν λιγότερο αρνητικές· ταυτόχρονα, οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα αποθεμάτων τελικών προϊόντων κατέγραψαν καθοδικές τάσεις, ευνοώντας το κλίμα. Αντίθετα, τον Δεκέμβριο οι αξιολογήσεις για την πρόσφατη παραγωγή και τις τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές ήταν πιο αρνητικές σε σχέση με τον Νοέμβριο. Οι προσδοκίες για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου ήταν πιο απαισιόδοξες τον Δεκέμβριο, ενώ οι εκτιμήσεις για τον αριθμό των εργαζομένων παρέμειναν σταθερές στα επίπεδα Νοεμβρίου, χωρίς να αναμένονται σημαντικές αλλαγές στην απασχόληση του τομέα. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης των προϊόντων τους αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω τον Δεκέμβριο.

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** ενδυναμώθηκε τον Δεκέμβριο (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Καταναλωτικού Κλίματος (συνεισφορά συνιστωσών)

Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι καταναλωτές αξιολόγησαν πιο ευνοϊκά την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους αλλά και της χώρας. Επιπρόσθετα, οι καταναλωτές εμφανίστηκαν λιγότερο απαισιόδοξοι για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας. Οι προσδοκίες των καταναλωτών για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας δεν παρουσίασαν μεταβολή από το επίπεδο του προηγούμενου μήνα, με ένα σημαντικό ποσοστό να παραμένει απαισιόδοξο, αναμένοντας αύξηση της ανεργίας κατά τους επόμενους μήνες.

Τον Δεκέμβριο, οι αντιλήψεις των καταναλωτών για την πορεία των τιμών κατά τους τελευταίους 12 μήνες παρέμειναν στα σχετικά υψηλά επίπεδα Νοεμβρίου, με σημαντικό ποσοστό να συνεχίζει να βιώνει αυξήσεις τιμών. Ωστόσο, οι καταναλωτές τον Δεκέμβριο αναθεώρησαν προς τα κάτω (για δεύτερο συνεχόμενο μήνα) τις προσδοκίες τους για τη μελλοντική πορεία των τιμών, αναμένοντας συνέχιση της αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού κατά τους επόμενους μήνες.

Τον Δεκέμβριο, οι καταναλωτές παρέμειναν περίπου το ίδιο διστακτικοί όπως και τον Νοέμβριο ως προς το

ενδεχόμενο πραγματοποίησης δαπανών για μεγάλες αγορές. Τέλος, οι καταναλωτές τον Δεκέμβριο παρουσιάστηκαν λιγότερο αρνητικοί σε σχέση με προηγούμενους μήνες ως προς το ενδεχόμενο αποταμίευσης.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Δεκέμβριο μειώθηκε κατά 4,6 μονάδες σε σχέση με τον Νοέμβριο, εξαιτίας της αποδυνάμωσης του επιχειρηματικού κλίματος κυρίως στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, στις κατασκευές. Αντίθετα, το καταναλωτικό κλίμα σημείωσε βελτίωση τον Δεκέμβριο, επηρεάζοντας θετικά τον ΔΟΣ. Το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο και στη μεταποίηση δεν κατέγραψε ουσιαστικές αλλαγές μεταξύ Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου. Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας για την Κύπρο σημείωσε άνοδο τον Δεκέμβριο, κυρίως λόγω αυξημένης αβεβαιότητας ανάμεσα σε επιχειρήσεις στις υπηρεσίες.

Ο Δείκτης Οικονομικής Αβεβαιότητας τον Δεκέμβριο 2023 επέστρεψε απότομα στο επίπεδο του Δεκεμβρίου 2022, αν και κυμάνθηκε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα κατά τη διάρκεια του 2023. Τον Δεκέμβριο 2023, ο ΔΟΣ υποχώρησε ελαφρώς κάτω από το επίπεδο του Δεκεμβρίου 2022, όμως παραμένει πάνω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του (100 μονάδες), υποδηλώνοντας ότι οι οικονομικές συνθήκες στην Κύπρο είναι ακόμα ευνοϊκές, αλλά υπάρχουν προκλήσεις που αυξάνουν την αβεβαιότητα, ειδικότερα στον μεγαλύτερο τομέα της οικονομίας, τις υπηρεσίες. Ωστόσο, η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού συνεχίζεται, καθώς τον Δεκέμβριο 2023 οι προσδοκίες επιχειρήσεων και καταναλωτών για την πορεία των τιμών υποχώρησαν πολύ πιο κάτω από τα επίπεδα Δεκεμβρίου 2022.

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση¹

Μήνας	2022	2023											
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ) ²	104,7	105,6	107,5	107,7	104,9	103,1	107,4	104,7	108,1	106,5	106,0	108,6	104,0
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΚΟΕ) ²	38,8	38,6	34,0	23,6	31,2	29,8	19,7	30,3	21,3	29,6	25,2	23,7	39,2
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	22	22	27	27	21	14	26	18	30	29	26	34	15
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	27	33	37	41	45	26	41	35	35	29	38	49	30
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	3	19	33	25	25	6	25	16	30	30	27	37	4
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	35	13	12	15	-6	9	11	2	26	27	13	15	10
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	0	2	1	-3	12	10	7	-4	6	-4	8	13	-9
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	7	7	11	12	11	13	4	4	6	4	11	15	-10
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	47	41	45	40	42	48	39	36	39	36	34	39	37
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	43	42	35	20	35	30	14	30	15	26	21	17	46
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-5	1	-2	-3	-1	1	2	2	4	1	0	0	0
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ⁴	-16	-10	-12	-12	-1	-10	-13	-10	-9	-11	-10	-3	-2
Τρέχοντα αποθέματα ⁴	-8	-12	-8	-7	-9	-13	-11	-9	-10	-3	1	-3	-3
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-7	1	-1	-3	-11	1	9	8	11	12	11	1	-1
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-16	-9	-8	-8	-11	1	2	-1	3	5	2	-3	-5
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	3	0	1	2	2	1	0	0	-1	0	1	1	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	57	51	58	57	57	49	46	41	52	51	48	42	43
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	59	54	56	68	66	60	72	62	65	63	59	65	63
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-11	-15	-14	-17	-13	-11	-13	-8	-11	-10	-6	1	-3
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-15	-5	-13	-6	5	-5	-6	-4	-8	-5	-3	0	5
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ⁴	-23	-32	-27	-32	-25	-19	-22	-13	-18	-18	-17	-10	-13
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	0	3	-2	-3	-1	-3	-5	-3	-4	-2	5	12	7
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	80	80	85	77	74	66	70	65	68	75	72	69	63
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	51	58	51	50	44	40	36	37	36	42	44	48	37
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ³	-8	-5	-5	-1	-3	2	3	5	2	0	1	-3	-2
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-17	-10	0	-2	-3	-2	6	6	10	11	11	-2	-5
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ⁴	-36	-28	-30	-29	-28	-25	-27	-24	-28	-27	-27	-30	-27
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-35	-14	-20	-24	-36	-54	-13	-12	-42	-36	-24	-44	-55
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ⁴	-24	-20	-22	-26	-18	-22	-25	-14	-20	-19	-17	-16	-20
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-13	-9	-6	-1	1	9	11	24	13	8	12	5	2
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	0	0	1	2	1	0	0	1	0	0	0	1	1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	37	36	34	24	28	25	4	9	14	20	20	16	7
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{5,6}	75	74	70	61	61	67	64	68	67	69	63	66	68
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Καταναλωτικό Κλίμα – Δείκτης ³	-28	-21	-18	-18	-25	-26	-20	-22	-24	-28	-28	-27	-22
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ⁴	-24	-20	-16	-18	-18	-21	-16	-16	-16	-28	-18	-21	-14
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-12	-6	-4	-5	-10	-13	-9	-12	-13	-18	-19	-13	-9
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-52	-48	-38	-33	-42	-46	-43	-46	-48	-57	-58	-49	-40
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-40	-27	-18	-13	-31	-27	-24	-36	-41	-41	-52	-40	-30
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	85	88	84	82	84	87	79	78	78	80	78	76	76
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	25	12	14	11	20	7	16	27	26	25	44	21	18
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες	22	19	17	11	16	15	17	17	17	19	24	18	18
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-56	-54	-48	-50	-46	-52	-44	-45	-42	-51	-49	-44	-39
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-36	-32	-36	-36	-42	-43	-30	-24	-27	-24	-21	-33	-34
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-26	-19	-21	-17	-20	-24	-24	-23	-15	-25	-21	-21	-23
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-36	-32	-35	-31	-32	-38	-43	-42	-35	-39	-33	-34	-31
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	12	15	15	20	16	14	14	15	17	16	14	15	17
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης νοικοκυριού ^{5,6}	1	5	5	-4	-7	0	-3	5	2	9	5	6	2

Σημειώσεις: ¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα ως προς εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted). ² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/bcs_user_guide.pdf. ³ Ωστόσο, οι σταθμίσεις που χρησιμοποιούνται αντικατοπτρίζουν τη συνεισφορά των τομέων στο ΑΕΠ της Κύπρου. ⁴ Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/bcs_user_guide.pdf. ⁵ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted). ⁶ Διαφορά του ποσοστού ερωτώμενων που θεωρεί ότι η μελλοντική οικονομική κατάσταση (της επιχείρησης / του νοικοκυριού) είναι δύσκολο να προβλεφθεί από το ποσοστό αυτών που θεωρεί ότι είναι εύκολο να προβλεφθεί.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ιστοσελίδα: <https://www.ucy.ac.cy/erc/el/>

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Νίκη Δημοσθένους (demosthenous.niki@ucy.ac.cy)

* Βασιλική Μποζάνη (bozani.vasiliki@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (pashourtidou.nicoletta@ucy.ac.cy)

* Μαριάννα Χαραλάμπους (charalambous.a.marianna@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.